

Kraska – egzotyczny ptak rolniczego krajobrazu Mazowsza

Autor: Kamil Kozłowski

W północnej części naszego regionu występuje ptak, którego na wolności nigdzie indziej w Polsce się nie zobaczy. Kraska, bo o niej mowa, to gatunek ptaka wielkości kawki z błękitno-cyjanowym upierzeniem.

Kurpiowski unikat zimę spędza w Afryce, a wiosną, w celu zakładania gniazd, przylatuje do niektórych krajów Europy... w tym także do Polski. Odlatuje w połowie września. Nie tak dawno temu, bo jeszcze na początku lat 70. polska populacja tego gatunku liczyła ok. 1000 par lęgowych. Obecnie liczebność populacji „naszej” kraski waha się między 10–13 par i występuje wyłącznie w północnej części województwa mazowieckiego.

Teren, który szczególnie sobie upodobał ten gatunek to Kurpie. Jako miejsce gniazdowania kraska wybiera tereny rolnicze, blisko pól i łąk. Jej obecność wpływa korzystnie na roślinność, ponieważ żywi się m.in. owadami, które niszczą uprawy (chrząszcze czy niektóre owady prostoskrzydłe) larwami innych owadów, a także gryzoniami. Występowanie kraski mocno związane jest z terenami rolniczymi zwłaszcza z pastwiskami, na których żeruje. Trudno jest wskazać jeden czynnik, który spowodował tak drastyczne zmniejszenie się populacji tego gatunku. Niemniej jednak znaczącą kwestią są zmiany w gospodarce rolnej. W celu zachowania tego gatunku w Polsce istotne jest, aby tereny zielone były odpowiednio użytkowane. Dodatkowo należy w sposób przemyślany wykonywać wycinkę drzew na ww. terenach, gdyż są one często wybierane do zakładania gniazd. Populacja kraski obecnie zachowała się jedynie na Mazowszu, gdzie wciąż jeszcze stosuje się tradycyjne metody uprawy i ochrony roślin, a spore obszary pokrywają pastwiska. Również działania na rzecz ochrony walorów przyrodniczych tego rejonu niewątpliwie przyczyniło się do przetrwania tego gatunku w tej części naszego kraju.

Pod ścisłą ochroną

Kraska jest bez wątpienia prawdziwą ozdobą mazowieckiego krajobrazu. Każdy kto chciałby podziwiać kraskę na żywo, powinien mieć na uwadze, że jest to gatunek krytycznie zagrożony, objęty ścisłą ochroną gatunkową, dlatego dla jej dobra, należy zachować szczególną ostrożność podczas obserwacji. Gdy już nam się poszczęści i uda się ją wypatrzyć, warto pamiętać, aby nie podchodzić zbyt blisko, zwłaszcza jeśli kraska siedzi na drzewie, w którym potencjalnie może znajdować się jej gniazdo. Gatunek ten w sytuacji zagrożenia może je porzucić. Dlatego jeśli planujemy udać się na jej obserwację, najlepiej to zrobić nie wcześniej niż w lipcu, kiedy to

z gniazd zaczynają wylatywać młode osobniki, tym samym nasza obecność nie spowoduje ewentualnego porzucenia gniazda z pisklętami. Obserwacja w sposób odpowiedzialny, a także podejmowane na Mazowszu działania mające pomóc temu gatunkowi tj. chociażby wieszanie odpowiednich dla krasek budek lęgowych, znacząco zwiększa szanse, że przyszłe pokolenia również będą mogły oglądać ten piękny gatunek w naszym kraju.

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl